

MORDECHAI ROZBRUCH

ur. 1924; Lubartów

Miejsce i czas wydarzeń	Gorki, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", życie codzienne, warunki bytowe

W Gorki

W tych czasach było dogowor [porozumienie] jakiś z państwem polskim, który był w Anglii wtedy. I wtedy był dogowor, żeby zwolnić polskich obywateli z tej ciężkiej pracy. Nas oswobodzili i można było jechać, gdzie myśmy chcieli w Rosji, tylko nie do dużych miast. Ja i brat pojechaliśmy w kierunku Kirowa. Tam byli werbowszczyki i zaraz wzięli nas do pracy. Tam toczna jakieś les rozrobotku. Ale tam było bardzo, bardzo źle, myśmy uciekli, nie chcieliśmy tam być. Mogliśmy jechać swobodnie na pociągach i myśmy pojechali w kierunku polskiej, żeby być bliżej granicy. Do Gorki myśmy pojechali i myśmy już zostali się tam w ezor [rejonie] Gorki. I tam ja poszłem uczyć się na szafiora. Był tam afisz, że jest wojskowa szkoła szoferska i ja zapisałem się do tej szkoły. Kończyłem na szofera. A mój brat, on był przecież introligatorem, zaczął tam pracować w urzędach. Wtedy był tam system introligatorski taki stary. Te wszystkie papiery związali jakimś sposobem. Mój brat znał sposób specjalny i bardzo przejęli ten system i on zaczął przy tym pracować. Każdy urząd prosili jego, żeby on rabotał przy tym. Ja pracowałem jako szafior i nauczyłem się dobrze tej pracy. Tam byli ciężarówki, który rabotali na drzewa. Bo to wtedy było podczas wojny, to ekonomic [oszczędzać] benzynę, a drzewa było tam wolno, widocznie taniej. I ja pamiętam, że nauczyłem się pracować na maszynie z drzewem. Dla mnie to było interesno [ciekawe]. Ale to nie było tak wygodnie, bo trzeba było przygotować drzewa i tak dalej, żeby zapalić rano. Maszyny były bardzo ciężko, bo tam byli morozy. Wieczorem musieliśmy spuścić wodę, wyjąć już, żeby nie zamarzło. I rano trzeba było wszystko odnowić. Ale ja się tego nauczyłem.

Data i miejsce nagrania	2017-12-10, Rewadim
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"